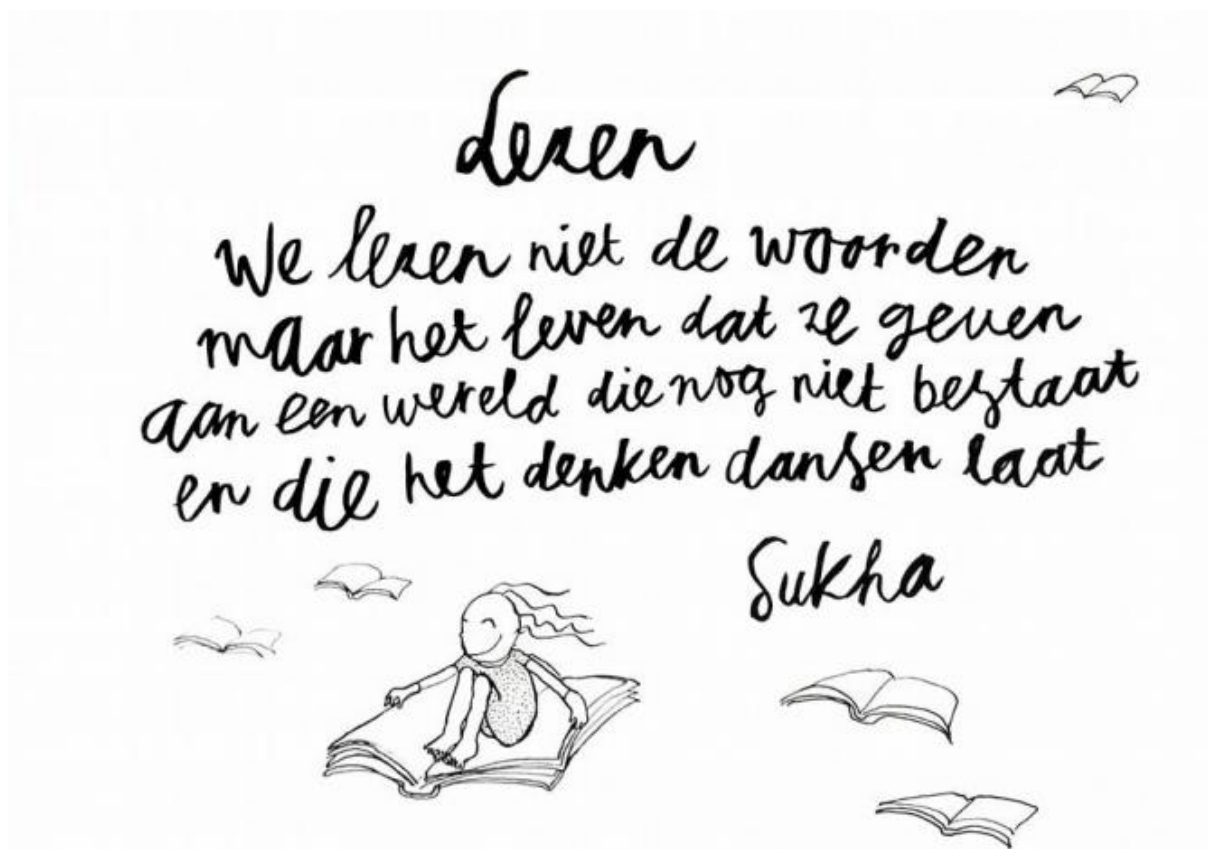

Literatuurdossier

havo 4/5

voorbereiding op het examen literatuur

Greijdanus Meppel - versie 2019/2020 - ZNM

Inhoud

Literatuur in havo 4 en 5

Opzet en inhoud van het literatuuordossier

Vorm en uiterlijk van het literatuuordossier

Beoordeling van het literatuuordossier

Criteria voor de boekenlijst

Literaire waarde

Planning

Opdracht leesautobiografie

Opdracht leesverslag

Opdracht keuze

Opdracht middeleeuws werk

Opdracht poëziebundel

Balansverslag

Literatuur in havo 4 en 5

In havo 4 en 5 werken we toe naar het examen literatuur. In januari 2021 ga je met je docent Nederlands in gesprek over je literaire ontwikkeling.

Ter voorbereiding op dit examen maak je een literatuuordossier. Dit dossier geeft een beeld van hoe jij je als lezer hebt ontwikkeld. Bij het examen literatuur staat jouw dossier centraal. Je mag pas aan het examen literatuur meedoen, als je dossier door je docent is goedgekeurd.

In deze map staat alle informatie over je literatuuordossier. Wat is het, wat moet erin, welke boeken mag je lezen, wat moet je er mee doen?

Opzet en inhoud van het literatuuordossier

Je literatuuordossier lever je steeds in z'n geheel in via de inleverknop in de Classroom. In het dossier dat je in de loop van havo 4 en 5 aanlegt, komen de volgende zaken:

- **Omslag**
Je maakt in periode 41 een persoonlijke omslag voor je literatuuordossier. Op de omslag staat de titel, je naam en een passende afbeelding
- **Inhoudsopgave**
Vermeld in de inhoudsopgave je titel en auteur van je boek én het nummer van de periode. De inhoudsopgave van je literatuuordossier pas je steeds aan. Zorg ervoor dat de volgorde van de inhoud van je dossier echt overeenkomt met je inhoudsopgave.
- **Leesautobiografie**
zie: Opdracht leesautobiografie
- **Leesverslagen**
zie: opdrachten
 - over 1 boek maak je een leesverslag
 - over 5 boeken maak je een keuzeopdracht
 - over 1 boek maak je de opdracht bij een middeleeuws werk (klassikaal)
 - over 1 poëziebundel maak je de opdracht bij een poëziebundel
- **Tussenbalansverslag havo 4**
zie: balansverslag
Het tussenbalansverslag schrijf je aan het einde van havo 4. Hierin laat je zien wat je het eerste leesjaar gedaan hebt, wat je vorderingen op leesgebied zijn en alles wat je de moeite waard vindt sinds je leesautobiografie.

- **Eindbalansverslag havo 5**

zie: balansverslag

Het eindbalansverslag maak je vlak voor je examen literatuur. Hierin komen globaal dezelfde zaken terug als in het tussenbalansverslag. Je bent nu echter weer verder. Het eindbalansverslag is het uitgangspunt voor het eindgesprek.

Vorm en uiterlijk van het literaturoffier

- je maakt alle opdrachten in één Google Doc
- lettergrootte 12, normale regelafstand en kantlijnen
- alle gemaakte opdrachten worden via Classroom ingeleverd in het bijbehorende mapje
- je levert steeds het hele dossier in (dus ook de opdrachten van voorgaande perioden)
- je beantwoordt de vragen in goede zinnen, foutloos gespeld
- begin je antwoord door een deel van de vraag te herhalen
- je schrijft alinea's
- je slaat tussen de verschillende vragen een regel over

Beoordeling van het literaturoffier

Het literaturoffier behoort tot het handelingsdeel. Je krijgt er dus geen cijfer voor, maar het moet wel naar behoren zijn afgerond voor je aan het examen mag meedoen. Ook aan het einde van havo 4 moet het literaturoffier volledig en netjes in orde zijn, omdat je anders niet tot de lessen in havo 5 wordt toegelaten.

Bij de beoordeling van de onderdelen van het literaturoffier en het uiteindelijke complete literaturoffier spelen mee: de verzorging ervan, het niveau van de gelezen romans, de verwerking daarvan en de volledigheid van het dossier. Als een onderdeel niet in orde is, krijg je tijd om dit te herstellen.

In havo 5 krijg je een cijfer voor je examen literatuur; het gesprek dat je voert met je docent over je literaturoffier. In dat cijfer weegt ook mee hoe je gewerkt hebt aan je literaturoffier.

Criteria voor de boekenlijst

In je literaturoffier komen verslagen van minimaal zes boeken, een middeleeuws werk en een poëziebundel.

In het kort gelden de volgende voorwaarden:

- in totaal minimaal 1200 pagina's (gem. 150 per boek)

- oorspronkelijk Nederlandstalige werken
- 8 verschillende schrijvers
- max. 1 literaire thriller/misdaadroman
- geen jeugdliteratuur
- geen lectuur

Onder het kopje 'Literaire waarde' worden de criteria toegelicht.

Literaire waarde

Je mag niet zomaar alle boeken lezen voor je lijst. Er worden enkele eisen aan gesteld:

Allereerst moeten de acht romans die je voor je dossier leest **oorspronkelijk Nederlandstalige boeken** zijn, dus geen vertalingen.

De acht boeken moeten van **acht verschillende schrijvers** zijn, tenzij je aan je docent kunt uitleggen dat je een goede reden hebt om wel twee romans van dezelfde schrijver op je lijst te zetten. Je vraagt daar dus vooraf toestemming voor!

Je mag een of twee boeken als een soort van **extraatje** lezen en deze aan je literaturoffice toevoegen. Dat mogen ook boeken van buitenlandse auteurs zijn. Doe je dat dan telt je dossier dus maximaal tien boeken. Van deze extra boeken hoeft je geen verwerkingsopdrachten te maken. Wel gaan we ervan uit dat het boeken zijn die minimaal havo 4-niveau hebben. En het is natuurlijk nooit slecht, ook niet voor je mondeling, om iets extra's te lezen.

De romans die je leest moeten **literaire boeken** zijn. Dat wil zeggen dat ze een zekere kwaliteit moeten hebben, oftewel literaire waarde. Het verschil tussen literatuur en lectuur wordt besproken in een van de eerste literatuurlessen. Hoe meer leeservaring je hebt, hoe sneller je kwaliteit kunt herkennen. Als een boek barst van de clichés (=vaste patronen), is het meestal geen literair boek. Als een schrijver geen eigen stijl (=manier van schrijven) heeft, schrijft hij meestal geen literatuur. Dit alles is vaak een kwestie van smaak en smaak kun je ontwikkelen.

We hopen dat je in de loop van havo 4 en 5 een begin van **eigen smaak** kunt ontwikkelen. Om dat te bereiken moet je open staan voor nieuwe dingen, niet bang zijn iets te lezen wat je nog niet kent. Alleen dan kun je je grenzen verkennen en hopelijk verleggen. En zo kun je heel wat te weten komen over jezelf en de wereld waarin je leeft. Over zaken die je al wel wist (soms een beetje) en over zaken waar je voorheen geen weet van had. Over mensen en hoe ze met elkaar omgaan, hoe ze met de wereld omgaan. Over goede en foute zaken, mooie en lelijke momenten, over liefde, dood, leven, natuur, ouders en kinderen, oorlog, vreugde en verdriet, verlangen, zoeken, (on)zekerheden, jeugd, ouderdom en wat al niet meer.

Als je aan het eind van je schoolloopbaan kunt zeggen, dat je een andere of betere lezer bent geworden, kun je zeggen dat je geslaagd bent in je missie.

Op de website Lezen voor de Lijst 15 tot 18 jaar (vanaf niveau 3) <https://15-18.jeugbibliotheek.nl/lezen/lezen-voor-de-lijst.html> en http://www.vakkenweb.nl/vak/li/html/boeklst_bovenb.htm en www.leesadviezen.nl (vanaf niveau 2) vind je beschrijvingen van boeken die aan de voorwaarden voldoen.

Als je een boek hebt gevonden waarvan je niet zeker weet of het geschikt is, doe dan altijd **navraag bij je docent**. Het is namelijk erg vervelend als je een opdracht opnieuw moet maken, omdat het gelezen werk niet aan de voorwaarden voldoet.

Voor de poëzieopdracht is een lijst met geschikte dichters toegevoegd.

Planning

periode 41	leesautobiografie 1 x opdracht leesverslag bij roman
periode 42	1 x keuzeopdracht bij roman
periode 43	1 x keuzeopdracht bij roman 1 x opdracht bij middeleeuws werk (klassikaal)
periode 44	1 x keuzeopdracht bij roman balansverslag
periode 51	2x keuzeopdracht bij roman
periode 52	1 x opdracht bij poëziebundel balansverslag / voorbereiden op literatuurgesprek

totaal: 7 boeken (waaronder 1 middeleeuws werk) en 1 poëziebundel

Opdracht Leesautobiografie

– periode 4.1

Leesautobiografie

In een leesautobiografie beschrijf je je leeservaringen van '0 tot nu'. Je beschrijft welke boeken je tot nu toe hebt gelezen en wat je daarvan vindt. Door het maken van een leesautobiografie ontdek je jouw voorkeuren en kom je dichterbij je eigen leesmaak.

Je gedachten gaan terug naar vroeger, vanaf de leeftijd dat je werd voorgelezen tot nu. Van boeken waaraan je (of je ouders) een duidelijke herinnering hebt geef je een korte beschrijving. Je vertelt wat je van die boeken vond.

Aan het eind van de biografie maak je de balans op: wat vind jij belangrijk in een boek? Wat voor boeken zou je in de toekomst voor het vak Nederlands willen lezen?

Het maken van de leesautobiografie

Een leesautobiografie moet een goed lopend verhaal zijn. Geen opsomming van titels van boeken.

Schrijf in alinea's en sla tussen de verschillende perioden in je leven een regel over. Hanteer de volgende indeling en maak kopjes:

1. van nul tot vier jaar
2. de basisschool
3. de onderbouw
4. de bovenbouw
5. je leesniveau

De volgende vragen kun je gebruiken bij het maken van de leesautobiografie. Let op: maak een goed lopend verhaal en beantwoord niet puntsgewijs de vragen!

Algemeen

- Is er bij jullie thuis een leesklimaat: wordt lezen aangemoedigd? Lezen je ouders zelf?
- Waar en wanneer lees je het liefst?
- Lees je nu meer of minder dan vroeger?
- Is je smaak veranderd?
- Hoe kom je aan de boeken die je leest?
- Praat je wel eens met anderen over boeken? Met wie?
- Heeft je geloof invloed op de boeken die je (wilt) lezen?

Van nul tot vier jaar

- Wat werd er vroeger voorgelezen? Wat was je favoriet? (vraag je ouders)
- Herinner je je welk boek je als eerste hebt gelezen? Werd het voorgelezen? Door wie?
- Hoe vond je het om voorgelezen te worden?

De basisschool

- Welke boeken heb je in je basisschoolperiode gelezen? Wat werd er voorgelezen?
- Welke boeken heb je onthouden en waarom? Geef een heel korte inhoudsomschrijving van het boek en vertel waarom je het zo mooi vond.

De onderbouw

- Welke boeken heb je in de onderbouwperiode gelezen? Wat vond je van deze boeken?
- Welke verhaalpersonages maakten indruk op jou en waarom?
- Wat het beste boek dat je ooit hebt gelezen en waarom?
- Wat vond je het slechtste boek? Waarom?

De bovenbouw

- Wat is het mooiste boek dat je de laatste tijd hebt gelezen?
- Wat voor soort boeken denk je de komende jaren te gaan lezen? Waar ga je naar op zoek?
- Zijn er onderwerpen waar je graag over leest?
- Wat vind je belangrijk in een boek?
- Wat hoop je te ontdekken of te leren?
- Waar ben je nieuwsgierig naar?

Leesniveaue

Ga naar de website www.lezenvoordelijst.nl en maak een inschatting van jouw leesniveau. Geef ook aan waarom je denkt dat dit je leesniveau is.

Natuurlijk mag je zelf andere vragen verwerken. Maak van je leesautobiografie een goedlopend verhaal; werk dus met alinea's en zet er een titel boven. Noem schrijvers en titels van boeken (zet die titels cursief) die je mooi vond (en misschien nog vindt). Maak het geheel aantrekkelijk, dat is ook voor jezelf leuker. Het geheel is ongeveer twee A-4'tjes.

Bibliografie

Noteer van het boek dat je hebt gelezen: auteur – titel – ondertitel – jaar van uitgave – uitgeverij

Verhaalanalyse

1. Verklaar de titel van het boek
2. Tot welk genre behoort dit boek? Leg je antwoord uit.
3. Heeft je boek een motto? Wat is het motto en geef een verklaring.
4. Geef aan wat het thema is van het boek.
Het thema van een boek is de kortste beschrijving die je van een boek kunt geven, namelijk in een woord of een paar woorden. Het thema geeft dus aan waar het boek in wezen om gaat. Leg je antwoord uit. Enkele voorbeelden van veel gebruikte thema's: liefde – dood – eenzaamheid - relatie ouder-kind of docent-leerling - schuld en boete - zin(loosheid) van het leven - oorlog (en vrede) – drugs - fantasie en werkelijkheid
5. Wie zijn de hoofdpersonen in het verhaal? Vertel iets over hun karakter (roundcharacter, flat character, type) en de onderlinge verhoudingen.
6. Wat is het perspectief? Een schrijver kan op verschillende manieren het verhaal vertellen.
 - a. *Een ik-verteller. Je beleeft alles mee vanuit de ik-persoon. Je weet evenveel als die ik. Je krijgt als het ware een verslag van wat de ik meemaakt. Maak overigens niet de fout te denken dat de ik altijd de schrijver zelf is.*
 - b. *Een hij/zij-verteller. Je volgt het verhaal via die hij of zij. Ook nu weet je weer wat die hij of zij weet, denkt of voelt. Alleen is er nu meer afstand, omdat er hij/zij in plaats van ik staat. Soms wisselt de schrijver van perspectief, dat wil zeggen dat er ineens een andere hij of zij centraal staat. Let hier als lezer goed op.*
 - c. *Een alwetende verteller. Als een marionettenspeler gaat de schrijver om met zijn personages. Je weet als lezer veel van (vrijwel) alle personen. Soms levert de schrijver zelfs rechtstreeks commentaar. Je ziet dus alles door de ogen van de schrijver.*
 - d. *Een jij-verhaal. Heel zeldzaam is een verhaal in de jij-vorm. Het is net alsof je als lezer wordt aangesproken door de schrijver. Een dagboek is een bekend voorbeeld van deze werkwijze.*
- g. Waar en wanneer speelt het verhaal zich af en is dat belangrijk voor het verhaal?

Literaire stroming

Tot welke literaire stroming behoort dit boek? Leg je antwoord uit. Geef ook een korte omschrijving van deze literaire stroming en maak een koppeling met de periode (in de geschiedenis). Doe onderzoek op internet of in de bibliotheek. Eventueel pas je - na de lessen literatuurgeschiedenis - je antwoord aan.

Literatuur of niet?

Wat maakt een boek tot een literair werk? Is dat de stijl, de diepte, het aanzien dat het met de jaren heeft verworven? Of spelen bij het antwoord op deze vraag de literaire recensies een belangrijke rol?

Bespreek van het boek dat je gelezen hebt of jij het literatuur vindt of niet. Gebruik daarvoor minstens vijf punten van onderstaand lijstje. Geef een goed beargumenteerde uitleg met citaten/voorbeelden uit het boek. Voor deze opdracht gebruik je minimaal een half A4-tje.

Literatuur	Lectuur
☐ Kunst maken	☐ Vaak serie-werk
☐ Meer bieden dan ontspanning	☐ Ontspanning
☐ Stemt tot nadenken	☐ Lezer minder actief
☐ Besproken door erkende recensenten	☐ Niet besproken door erkende critici
☐ Uitgeverijen van literatuur	☐ Uitgeverijen van lectuur
☐ Meer diepgang	☐ Minder diepgang
☐ Veel aandacht voor schrijfstijl	☐ Minder aandacht voor schrijfstijl
☐ Goede opbouw	☐ Vaak dezelfde opbouw
☐ Geen voorspelbare personages	☐ Voorspelbare personages
☐ Geen vaste rolpatronen	☐ Vaste rolpatronen
☐ Verrassend	☐ Meer van hetzelfde
☐ Grensverleggend	☐ Behoudend, past zich aan aan de heersende smaak
☐ Thema staat centraal	☐ Plot staat centraal
☐ Tijdloos	☐ Beperkt houdbaar

Identiteit

Past het boek dat jij gelezen hebt bij jouw christelijke identiteit? Waarom wel / niet? Geef duidelijke voorbeelden uit het verhaal. Let op: dat gaat verder dan taalgebruik en wel/niet bidden voor het eten!

Mening

Wat vind je van het verhaal? Geef je beargumenteerde mening.

Samenvatting

Zoek een goede samenvatting van het boek. Voeg deze samenvatting toe aan je literatuuurdossier en vermeld de bron. Schrijf je korte reactie op de samenvatting. Is de samenvatting compleet of zou jij onderdelen aanvullen / weglaten?

Deze samenvatting maak je vooral voor jezelf. In periode 52 moet jij het verhaal nog goed kunnen terug vertellen.

Info over de schrijver

Zoek informatie over de schrijver van het boek. Voeg de informatie toe en vermeld de bron. Beperk je tot informatie die gerelateerd is aan het boek of het schrijverschap.

Opdracht Keuze

- periode 4.2 t/m 5.1

In je literaturoordossier is het vooral van belang dat je bij elk gelezen boek aangeeft wat je ervan vond en waarom. Je kunt hierbij vanaf periode 4.2 kiezen uit de onderstaande opdrachten.

Bij elk gelezen werk beantwoord je in ieder geval de punten 1 t/m 5 en je kiest een opdracht van A t/ m B

Verplichte opdrachten

1. Bibliografie

Noteer van het boek dat je hebt gelezen: auteur - titel - ondertitel - jaar van uitgave - uitgeverij

2. Literatuur of niet?

Wat maakt een boek tot een literair werk? Is dat de stijl, de diepte, het aanzien dat het met de jaren heeft verworven? Of spelen bij het antwoord op deze vraag de literaire recensies een belangrijke rol?

Bespreek van het boek dat je gelezen hebt of jij het literatuur vindt of niet. Gebruik daarvoor minstens vijf punten van onderstaand lijstje. Elk besproken punt is een alinea met een tussenkopje. Geef een goed beargumenteerde uitleg met citaten/voorbeelden uit het boek.

Literatuur	Lectuur
☐ Kunst maken	☐ Vaak serie-werk
☐ Meer bieden dan ontspanning	☐ Ontspanning
☐ Stemt tot nadenken	☐ Lezer minder actief
☐ Besproken door erkende recensenten	☐ Niet besproken door erkende critici
☐ Uitgeverijen van literatuur	☐ Uitgeverijen van lectuur
☐ Meer diepgang	☐ Minder diepgang
☐ Veel aandacht voor schrijfstijl	☐ Minder aandacht voor schrijfstijl
☐ Goede opbouw	☐ Vaak dezelfde opbouw
☐ Geen voorspelbare personages	☐ Voorspelbare personages
☐ Geen vaste rolpatronen	☐ Vaste rolpatronen
☐ Verrassend	☐ Meer van hetzelfde
☐ Grensverleggend	☐ Behoudend, past zich aan aan de heersende smaak
☐ Thema staat centraal	☐ Plot staat centraal
☐ Tijdloos	☐ Beperkt houdbaar

3. Identiteit

Past het boek dat jij gelezen hebt bij jouw christelijke identiteit? Waarom wel / niet? Geef duidelijke voorbeelden uit het verhaal. Let op: dat gaat verder dan taalgebruik en wel/niet bidden voor het eten!

4. **Samenvatting**

Zoek een goede samenvatting van het boek. Voeg deze samenvatting toe aan je literatuuressay en vermeld de bron. Schrijf je korte reactie op de samenvatting. Is de samenvatting compleet of zou jij onderdelen aanvullen / weglaten?

Deze samenvatting maak je vooral voor jezelf. In periode 52 moet jij het verhaal nog goed kunnen terug vertellen.

5. **Mening**

Wat vind je van het verhaal? Geef je beargumenteerde mening.

Keuzeopdrachten

A. Lezen voor de lijst > minimaal 3x

Op de website Lezen voor de Lijst <https://15-18.jeuqdbibliotheek.nl/lezen/lezen-voor-de-lijst.html> staan bij een heel aantal boeken opdrachten. Zoek een boek met zo'n opdracht en maak **een van deze opdrachten** voor je literatuuressay. Check voor het lezen of er opdrachten bij jouw boek horen!

Als er bij jouw boek opdrachten horen van verschillende niveaus, kies dan de opdracht die het best bij je past. Zorg ervoor dat je in **ieder geval één keer de opdracht** maakt van **niveau 4** of hoger.

Knip en plak de opdracht in je literatuuressay, zodat helder is welke opdracht je hebt gemaakt. Geef ten slotte kort aan waarom je voor deze opdracht hebt gekozen.

B. Recensieopdracht

Schrijf een recensie waarin je elementen uit de samenvatting, de analyse, de schrijversinformatie en je eigen mening combineert. Let hierbij op het volgende:

- **Je schrijft de recensie voor iemand die het boek niet gelezen heeft.** Laat de lezer van de recensie dus eerst kennismaken met het boek. Vertel kort waar het over gaat / neem een stukje uit het boek letterlijk over. Maak de lezer nieuwsgierig naar het verhaal

- Vertel in de kern meer over de **analyse en de schrijver**. Combineer deze informatie met je eigen mening. Leg dus steeds uit wat jij ergens van vindt.
- In het slot geef je je **eindoordeel**. Je vertelt wat je uiteindelijk ‘over-all’ van het boek vond. Je geeft een tip aan mogelijke lezers of reageert op de verwachting die je had voordat je ging lezen.
- Je recensie krijgt een **passende en pakkende titel**. Dat kan een quote zijn uit het boek, het mag al iets zeggen over je eindoordeel. Als het maar origineel is en de aandacht trekt.
- **Markeer in je recensie de zinnen / zinsdelen waarin je je eigen mening** verwoordt.

C. Juryrapport

Je doet alsof het boek dat je hebt gelezen, is ingezonden voor een landelijke boekenwedstrijd. Bij deze wedstrijd ben je als jurylid op zoek naar het beste Nederlandstalige boek. Om dit beste boek te kunnen kiezen, moet je eerst bepalen aan welke eisen het moet voldoen. Twee eisen zijn al bekend, namelijk: - **het boek moet een verrassend einde hebben** EN - **de titel moet perfect de strekking van het verhaal weergeven**.

Wat ga jij als jurylid op papier zetten:

- Je vult de gegeven eisen aan met **drie eigen eisen** waarvan jij vindt dat het beste boek daaraan moet voldoen. Geef ook een korte motivatie / verantwoording bij elke eis: waarom vind je deze eis belangrijk?
- Uiteindelijk heb je een lijst van vijf eisen verzameld die je nu moet gaan **koppelen aan het gelezen boek**. Dit doe je door bij elke eis een omschrijving te geven van jouw boek. Dus bijvoorbeeld: heeft het boek een verrassend einde? Waarom wel of waarom niet? De antwoorden hoeven niet altijd positief te zijn.
- De laatste stap is bepalen of jouw boek het **beste Nederlandstalige boek** is. Dit doe je door een conclusie te schrijven bij de vijf eisen. Je geeft een korte samenvatting van jouw bevindingen en komt tot een eindoordeel. Dit eindoordeel hoeft niet altijd positief te zijn!

D. Brief van de uitgever

Bij deze opdracht kruip je in de huid van de uitgever. Je doet je alsof het boek dat je gelezen hebt, nog niet is uitgegeven.

Stel je voor: je werkt bij een uitgeverij. De schrijver van jouw boek komt binnen met zijn verhaal en vraagt of jij het werk wilt uitgeven. Je bent best enthousiast, maar je ziet nog wel ruimte voor verbeteringen. Je besluit om jouw reactie op papier te zetten en naar de schrijver te sturen.

De opdracht:

- Schrijf een **brief aan de schrijver**. Je begint natuurlijk met een korte inleiding.
- Vervolgens geef je **jouw persoonlijke oordeel** over het boek. Het is jouw oordeel, dat betekent dat het zowel positief als negatief kan zijn.
- Daarna ga je aangeven waarom je op dit moment het boek **nog niet wilt uitgeven**. Je geeft drie elementen waarvan je vindt dat deze aangepast moeten worden en waarom. Denk bij elementen aan de theorie van verhaalanalyse.
- Als je hebt aangegeven wat je aangepast wilt hebben en waarom, ga je de schrijver **advies geven** in hoe hij/zij het moet aanpassen. Je hebt hier als uitgever natuurlijk een visie in. Dus: wat zou de schrijver moeten doen om ervoor te zorgen dat je het boek wel uitgeeft.
- Je **rondt de brief netjes af**.

E. Brief aan de uitgeverij

Stel je voor: het werk dat je gelezen hebt, heb je zelf geschreven. Je blijkt over bijzonder schrijftalent te beschikken. Het verhaal is nog niet gepubliceerd, maar je wilt graag dat een uitgeverij het uit gaat geven. Je besluit een uitgeverij te schrijven om je verhaal te promoten!

- Je schrijft een **brief aan een uitgeverij**. Ga eerst eens op zoek naar bestaande uitgeverijen en kies een geschikte uit voor jouw boek.
- Je **introduceert jezelf als schrijver** en je vertelt kort waarom je deze brief schrijft.
- In de kern **introduceer je het verhaal**. Je geeft informatie over de titel, het thema, het plot en het perspectief.
- Je legt uit voor **welk publiek** jouw boek geschikt is. Koppel dit aan de niveaus van Lezen voor de Lijst en leg uit waarom dit het geschikte publiek is.
- **Rond je brief netjes af**.

Opdracht middeleeuws werk

– periode 4.2

De opdracht bij middeleeuws werk ontvang je in periode 4.2 van je docent Nederlands.

Bibliografie

Noteer van het boek dat je hebt gelezen: auteur – titel – ondertitel – jaar van uitgave – uitgeverij

Verwachting

Werk de volgende onderdelen uit:

1. Waarom heb je deze bundel gekozen?

2. Verwachtingen vooraf

Natuurlijk heb je bepaalde verwachtingen voor je de poëziebundel gaat lezen. Zet deze op papier voor je gaat lezen, want achteraf weet je vaak niet meer wat je eerder gedacht had.

Als je het boek uit hebt, loop je je verwachtingen nog eens na: wat is ervan uitgekomen, wat niet? Hoe komt dat?

Verwerking

Werk de volgende onderdelen uit:

1. Eerste reactie achteraf

Je hebt de bundel uit. Schrijf nu direct op wat je ervan vond. Let op: dit is nog geen uitgebreide eigen mening, maar een eerste ervaring.

2. Biografische gegevens van de dichter

Wat weet je van de dichter? Heeft zijn leven invloed gehad op zijn dichterschap?

3. Over de bundel als geheel:

- Vertel iets over de structuur/opbouw van de bundel. Heeft de bundel delen?
- Wat valt je op aan de vorm van de gedichten in de bundel: traditioneel of anders?
- Leg de titel van de bundel uit (plus evt. ondertitel, motto, opdracht)
- Kennen de gedichten een zelfde thematiek of is er veel variatie?

4. Analyse

- Lees tien gedichten aandachtig. Voeg deze gedichten toe aan je dossier.
- Kies twee gedichten uit die je aanspreken.
- Analyseer deze gedichten uitvoerig. Let op vorm, rijmverschijselen (o.a. rijmschema, alliteratie, assonantie) beeldspraak en stijlfiguren en

plaats in de literatuurgeschiedenis/stromingen. Gebruik de termen die je bij poëzieanalyse geleerd hebt.

Mening

Zeg iets over de waardering van de bundel. Wat vind jij ervan en wat vinden 'kenners' ervan? Gebruik voor de laatste mening recensies/artikelen.

Geschiede poëzie

Voor deze opdracht kun je een poëziebundel gebruiken van een van de onderstaande dichters. Je kunt ook kijken op:

<http://www.leesplein.nl/jongerenliteratuurplein/onderwerp/poëzie/171?leefcat=15+&sr=24>

Lijst met dichters

Achterberg, Gerrit
Andreas, Hans
Balkt, H.H. ter
Bernlef, J.
Campert, Remco
Bloem, J.C.
Claus, Hugo
Enquist, Anna
Gerhardt, Ida
Gezelle, Guido
Gorter, Herman
Graft, G. van der
Hamelink, Jacques
Herzberg, Judith
Heytze, I.
Hofman, Tim
Jansen, Tjitske
Roland Holst, Adriaan
Kloos, Willem
Komrij, Gerrit

Kopland, Rutger
Leopold, J.H.
Lodeizen, Hans
Lucebert
Marsman, H.
Meijer, Ischa
Nijhoff, Martinus
Ostaijen, Paul van
Peeters, H.
Perron, E. du
Rawie, Jean Pierre
Schippers, K.
Slauerhoff, J.
Toorn, W. van
Vasalis, M.
Vroman, Leo
Warmond, Ellen
Wilmink, W.
Woestijne, K. van de
Zwagerman, Joost

Balansverslag

– periode 4.4 en 5.2

In periode 4.4 en in periode 5.2 maak je een (tussen)balansverslag. Het zijn twee momentopnames van je ontwikkeling als lezer. Wat heb je intussen geleerd? Ben je anders gaan lezen? Is je smaak veranderd? Vind je dat je nu zinniger over literatuur kunt praten dan een (of anderhalf) jaar geleden? Welke opdrachten heb je zoal uitgevoerd, welke vond je interessant, zinvol?

Het tussenbalansverslag geeft jou en je docent inzicht in hoe ver je bent gevorderd als lezer. Wat zijn je sterke, wat je zwakke punten? Waar kan nog wat aan worden bijgeschaafd? In welke richting ga je verder met lezen?

In je balansverslagen kijk je ook terug naar je leesautobiografie. Je hebt daarin iets gezegd over je leesniveau. Bespreek of je niveau tijdens het lezen is veranderd. Geef ook aan waarom dit wel of niet zo is.

Tussenbalansverslag havo 4

Kijk eens naar de boeken die je hebt gelezen in havo 4. Wat is volgens jou de rode draad in deze boeken? Is die er eigenlijk wel? Je gaat informatie van de boeken aan elkaar koppelen om op zoek te gaan naar overeenkomsten of juist verschillen tussen de gelezen boeken.

Bijvoorbeeld: je hebt drie boeken met het thema oorlog gelezen. Wat zijn de overeenkomsten en verschillen tussen deze boeken? Of je hebt twee boeken met een open einde gelezen. Is dit in beide gevallen goed gekozen of vind je het ene einde beter dan het andere?

Deze opdracht mag je vormgeven in een mindmap of een schema of een Worddocument; wat voor jou het meest overzichtelijk is. Neem een foto of het daadwerkelijke bestand op in je dossier,

Eindbalansverslag havo 5

In je eindbalansverslag kijk je ook terug naar je tussenbalansverslag in havo 4. Heb je de rode draad doorgezet of heb je heel andere keuze gemaakt?

Het eindbalansverslag is een mooi aanknopingspunt voor je afsluitende gesprek over je literatuur dossier. Dat gesprek bereid je goed voor, want in een groot gedeelte van het gesprek heb je zelf de leiding. De eerste minuten van het gesprek vul je namelijk zelf door over een bepaald boek te praten. Je docent stelt daarna vragen over dat boek en andere boeken die je hebt gelezen.

Je balansverslagen zijn minimaal een half A4-tje.